

(המשך מעמוד 19)

לית בני-יורק, והמספק לישראלים ב- ארצות-הברית חומר בכתב ומסבירים. כדי "להדוף את המיזמות האנטי-שמיות, האנטי-יהודיות והאנטי-ישראליות." כלשון חומר ההסברה של המכון. לעומת ה"ישראלים הטובים" יש, כמובן, "ישראלים רעים". ואלה הם המסייעים בידיה של תנועת שלום עכשיו, משתתפים בכינוס ניו-אאוטלוק בווינגטון או פעילים בקרן האמריקאית-ישראלית לשלום במזרח התיכון. בסיווג הישראלי הרישמי, הסופרת רבתי המכר רחל ("ברקיע החמישי") איתן, היא ישראלית "רעה". איתן, מרצה לספרות אדיש באוניברסיטה בניו-יורק, היא פעילה

יכולו ללמד עברית... הקהילות היהודיות בארצות-הברית לא היו זקוקות להנחותיו של דולצין כדי להחרים את המהגרים מישראל. שבביל היהודי האמריקאי, שהוא או הוריו הגיעו מאחת מארצות אירופה המזרחית במאה הנוכחית, היתה התופעה החדשה של מהגרי רים מישראל בבחינת אסון-טבע. במשך כל השנים שחלפו מאז מלחמת ששת הימים, דימו היהודים האמריקאים לעצמם, שהישראלים החלוצים מהזיקים באדמות שהאלוהים נתן בהבטחה לאברהם, כדי שהיהודים האמריקאים יזכו בהן עם בוא המשיח. עכשיו, באים הישראלים לארצות-הברית ובעצם נוכחותם בה מעידים כאלף

לקונסוליה יש מילון משלה: "יורדים"

הם ישראלים שאינם מסכימים למדיניות

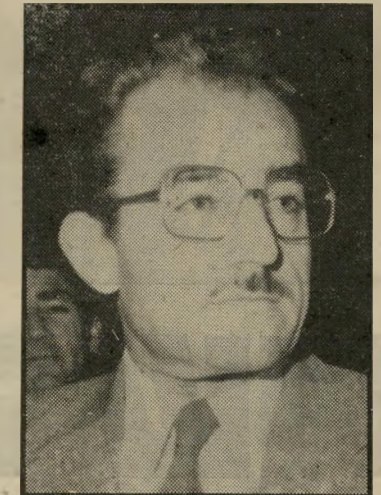
המשלה. "ישראלים" הם יורדים ניצים

עדים כי הנסיון הציוני נכשל, ההבטחה האלוהית אינה מתגשמת ויתכן, אפילו, שהמשיח לא יבוא כלל. כמו קוף מכוער המתנפל על ראי ושוברו, כך החלו היהודים האמריקאים (מהקהילות האשכנזיות; הן קהילות הספרדיות קלטו מייד את היורדים מישראל) להרהיק, להפלות לרעה ולהחרים את הבאים מישראל.

הבדל עצום הסתמן ביחסם של היהודים האמריקאים האשכנזים אל יורדים ישראלים בני ברית-המוצות, לעומת יחסם אל "היורדים" מישראל. גם הנושרים וגם

למען שלום ישראל-פלסטיני במזרח התיכון. נתן פלג, סוחר ישראלי שפשט את הרגל בתל-אביב, והוא בעל עסקים מצ'ליחים בלוס-אנג'לס, הוא "ישראלי טוב מאוד", כי הוא פותח את ביתו וכיסו לעזרת אנשי הליכוד, קרן תל-חי, הקונסולים להסברה, הבונדס והמגבית.

הסוחר הגיוורקי חיים זיטמן ומפיק סרטים גידעון פיאט, היגרו מישראל והם מבני ביתו של הקונסול הישראלי וחביבי המיסד הישראלי הרישמי בארצות-הברית. שניהם עזבו את הארץ לצמיתות, אך בהיותם בעליה של "שעה בטלוויזיה", המשדרת את תעמולת הליכוד עם דברי פרשנות ומניינים-לאומיים של האלוף במילואים, חיים הרצוג — הם ישראלים טובים. נילי ינאי היא, "ישראלית רעה", שניהלה את השעה העברית בתחנות-רדיו בניו-יורק ופוטרה מעבודתה בלחץ הקוני-סוליה, אחרי שהעזה להזמין לראיונותיה ישראלים המצדדים בשלום ישראלי-ערבי

מנכ"ל ד"ר ישעיהו רחמים

סופרת איתן רעה

ובחלוקת הארץ בין שני העמים, הישראלי והפלסטיני.

חרפות, גידופים ונזיפות

כשהתאוששה הנחלת הסוכנות ה- יהודית מתדהמתה הראשונה, אחרי שפורסם דו"ח ועדת-להיס, החל ראשה, היהודי המכסיקאי-פולני אריה דולצין, לתקן תקנות חדשות, כדי "להנחות" את הקהילות היהודיות בפזורה. הישראלים שירדו מישראל לא יוכלו לבחור או להיבחר בקהילות היהודיות במקום מושבם, פסק המנהיג הציוני, שהסולידריות היהודית היא, כביכול, חלק מהפילוסופיה והשקפת העולם הציונית שלו. הקלה אחת, שדולצין הסכים לעשות לישראלים-יורדים: הם

(המשך מעמוד 3) רצה אחר, שנערך לפני 48 שנה, ושבו הורשע או השייח' ג'אבר.

"הרבה דם יישפך!"

העובדה שהכתבה הזאת הופיעה בסמוך לכתבה על רצח אבור-ביע היתה יותר מרמז לקוראי העולם הזה. כתב אז ינאי עץ קבלת הפנים שהמתניה לו כבית השיח' ג'אבר: הראיון עם השייח' ג'אבר מועדי נערך בשבת האחרונה, כשהגעתי לכפר ורכא, עצרו אותי בכניסה לכפר אנשי מישמר הגבול. הם לא הסתפקו בהצגת תעודת עיתונאי. הם ביקשו ממני לרדת מהמכוון, נית, בדקו את המכונית ואת ארגו הי מיטען, וערכו חיפוש מדוקדק על גופי. ביתו של השייח' ג'אבר דומה למיבן צר. ליד הבית חונים שני ג'יפים צבאיים. אחר-כך התברר לי שהג'יפים שייכים לי קצינים דרוויים שבאו לעזור, באופן אישי, לשמירה על השיח' ג'אבר. על גגות הבתים הסמוכים, השייכים למישפחת מורי עלי, ניצבים צעירים חמושים.

ברחבה שלפני הכניסה נעצתי עליידי כמה צעירים, אף הם חמושים, הם שאלו אותי לשמי ולרצוני, כשארמתי להם את שמי הם הפליטו: "אתה העיתונאי מ' העולם הזה!" שבע קודם לכן כתבתי מאמר שקשר את השיח' ג'אבר מועדי לרצח ח"כ אבור-ביע.

"אתה לא תיכנס אליו", הם הודיעו לי. אולם השיח' ג'אבר הבחין בי מתוך הבית ויצא אלי. ההיכרות בינינו היא מהת קופה שבה הוא היה חבר-כנסת, ואני כתב פרלמנטרי. לפני חמש שנים גם ביקרתי בביתו, היה זה בעת חקירת פרשת קרב-המולות בכפר הדרוזי אבור-סנאן שב-גליל. במלחמת-המולות זו השתמשה מישפחת משילב, אתה החמולות, בטליל-כתף שנגנבו מבסיס צה"ל. כשהעולם הזה חקר את זהות סוחר-הנשק בקרב הדרוזים בי גליל הובילה החקירה אל השיח' ג'אבר, או ביקרתי בביתו כדי שישב על השאי לות. אם אכן הוא מר את הטילים לבני המישפחה הדרוזית באבור-סנאן, תוך כדי אמירת "אהלן וסהלן" כשסברך פניו חמור, הכניס אותי השיח' ג'אבר אל תוך החדר הגדול שבקומת-הקרקע של ביתו. בחדר ישבו יותר מ-30 נכבדים דרוויים, וכמה צעירים. אחר-כך התברר לי שהנכבדים הם כולם מכפרים אחרים, מג'ת ומפציעין, ושהצעירים הם קציני צבא מהיחידה הדרוזית, אלה היו נאמניו של השיח' ג'אבר, שבאו להביע את תמיכתם בו ואת צערם על מעצר בניו.

צעיר בניו של השיח' ג'אבר הגיש קפה, ג'אבר ביקש ממני להמתין, הוא נעלם באחד החדרים במשך עשר דקות, שנראו ארוכות בעיני, ואני יחד עם ה- נכבדים והצעירים נותרנו דוממים בחדר. איש לא הוציא גהה מהפה. נשמע רק קול שיקשוק אבני-המסכה. כשהורו השיח' ג'אבר לחדר הוא היה לבוש בי בגדים הגיגיים יותר, "יש לי אורחים, הייתי צריך להתלבש יפה".

ג'אבר נאם באוזני הנכבדים במשך חמש דקות. מדי פעם שמעו מילמולי-הסכמה. מייד כשהסתיים הנאום יצא ג'אבר מה- בית ועמד בראש טור של בני-מישפחה. השיח' ג'אבר עברו על פני הטור, לחצו את ידיהם של בני-מישפחה והגיעו אל ג'אבר, חלקם נשקו את ידו, אחרים נשקו את לחיו. אחדים דחפו לידו שיטרי-כסף. ג'אבר הזמין אותי לחדר-האורחים הי שני, שבקומה העליונה של הבית. בחדר תמונות רבות של איש-ימדינה — דויד בן-גוריון, משה דיין, המיכתב של סא-דאד ומיכתב של נשיא ארצות-הברית ו- ציורי-קיר רבים. את הראיון הוא פתח: "לא כתבת עלי מספיק? אמצעי-התיק שורת ועשו מלחמה הרבה דם יישפך!"

עד כאן טעמים מהכתבה של אז. ההאשמות שהופיעו בהעולם הזה נגד ג'אבר מועדי עוררו סערה לא רק בקרב קוראי השבועון אלא גם בקרב הדרוזים בגליל. איומי רצח טלפוניים החלו מגיעים אל ינאי גם למערכת וגם לביתו.

"תלך מפה!"

כאשר הגיעו אלינו לפני שבוע שמור עות על המניעים לרצח הסוחר חביב יעקוב דאוד בכפרי-סיף, (העולם הזה 2283), שוב יצא ינאי לכפרי הגליל. יותר

מדי אנשים וגורמי-מודיעין מישטרתיים היו מוכנים להישבע שהסוחר שנרצח, כי איצטלה של ניקמת-דם בין דרוזים לנוצי-רים נהרג לאמיתו של דבר משום שנח-שב, בטעות, כאחד מעדי-המפתח במיש-פטם של בני ג'אבר מועדי.

כאשר סיים את איסוף החומר לכתבה, הוא הבין שבידו חומר-נפץ. האשמות מהסוג שהיו בידיו אינן יכולות להתפר-סם, על פי חוקי ההגנות העיתונאיות, מבלי שתיתן הזדמנות למואשם להגיב

שיח' ג'אבר (בחתונה) 790 קפה הכריע

עליהן. ינאי החליט לבקר בשלישית את השיח' ג'אבר מועדי.

מספר ינאי עץ ביקור זה: די פחדתי. זכרתי את קבלת-הפנים שי-היתה לי בביקור האחרון, את האזהרות של ידידים מוסלמיים נוצרים ודרוזיים מפני ג'אבר, את האיומים הטלפוניים ואת החבלות במכונית.

לפני שנשעתי אל ג'אבר ביקרתי בבית הוריו של הנרצח. האב השכול סיפר לי כי יומיים אחרי הרצח הגיע לביתו שיח' ג'אבר, כדי לנחמו, כביכול, "אמרתי לו מילים קשות, וגירשתי אותו מהבית שלי. למרות שאמרתי לו לצאת, הוא המשיך לישבת בביתי עוד שעתים, בלי שאף אחד דיבר איתו".

כשהגעתי לבית ג'אבר, הוכנסתי עליידי אחד מבניו, שלא הכיר אותי, אל תוך חדר-האורחים הגדול בקומה הראשונה. עם ג'אבר ישבו באותה עת 20 דרוזים, חל-קם קשישים, חלקם צעירים, ושניים שי-לבשו מדי-צה"ל. אילו יכול היה מבט להרוג, הייתי מת מהמבט הראשון שתקע בי ג'אבר.

"אני לא רוצה אותך בתוך הבית שלי. תלך מפה!" הוא אמר לי, מבלי שטרח להשיב לבירכת-השלום שלי. אני סבור שמרוב פחד התיישבתי. אמרתי לו: "כמו שישבת שעתים אצל מיש-פחת דאוד בכפרי-סיף, אחרי שאמרו לך לצאת, ככה אני אשב פה שעתים, או עד שתענה על השאלות שלי".

מאותו הרגע התעלם ממני ג'אבר, וכך עשו כל יתר הנוכחים בחדר. לא הייתי קיים עבורם. הם המשיכו את השיחות החרישיות ביניהם, כשמדי פעם הם שול-חים לעברי מבט זועם.

שלא בכוונה הציל את המצב אחד מב-ניו של ג'אבר. הבן נכנס כשבדידו מגש עמוס ספלונים של קפה תורכי מר. בי טעות הגיש גם לי ספל-קפה, ואני מיי-הרתי לקחת אותו וללגום ממנו. היה ברור לי באותו הרגע שניצלתי, אפילו ג'אבר מועדי לא יסר מסרת מקודשת של פגיעה באורח. ועל פי המסורת, שתיית קפה הפכה אותי לאורח.

גם ג'אבר הבחין בטעות של הבן שלו. לפתע השתנה היחס אליה. הוא קם ממד-קומו הזומין אותי לעלות לקומה השנייה, ממש כמו בעת שביקרתי אותו בפעם הקודמת. סיפרתי לו על השמועות והי-האשמות נגדו בעניין הרצח בכפרי-סיף. ג'אבר הכחיש אותן, אם כי הודה שהוא שמע את השמועות.

אני לא ידוע כנהג איטי במיוחד, אך מעולם לא נהגתי במהירות כה רבה כמו ביציאה מכפרו של ג'אבר, כפר ורכא. עד כאן סיפורו של יוסי ינאי.